

**MESTO SOBRANCE
HĽADÁ CIEĽ, PRÁCU
A PROSPERITU - PRISPEJTE!**

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
MESTA SOBRANCE**

TENTO DOKUMENT VZNIKOL S FINANČNOU PODPOROU EÚ Z FONDU ERDF
(EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND).

ODBORNÝ GARANT (autor): SARA - regionálna rozvojová agentúra pre región Šariša, BARDEJOV

Tento dokument podlieha autorskému zákonu a bez predošlého súhlasu autora nieje možné používať alebo iným spôsobom kopírovať jeho časti alebo celý dokument.

26. október 2006

NAMIESTO ÚVODU

Myšlienkou spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta Sobrance sa začali predstavitelia samosprávy zaoberať už v priebehu roku 2004. Spracovanie rozvojového plánu ukladá zákon 503 / 2001 Z. z. - o podpore regionálneho rozvoja, ale táto požiadavka vychádzala najmä z vnútornej potreby mesta. Následne, v roku 2005, bola pracovníkmi Mestského úradu v Sobranciach spracovaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok zo štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci Operačného programu Základná infraštruktúra. Táto žiadosť bola úspešná v celom hodnotiacom procese a na spracovanie tohoto programovacieho dokumentu bol nenávratný finančný príspevok schválený.

Začiatkom roka 2006 bolo vyhlásené verejné obstarávanie na spracovanie tohoto programovacieho dokumentu, ktorého víťazom sa stala SARA - regionálna rozvojová agentúra pre región Šariša. Táto agentúra sa teda stala odborným garantom, poradcom, ktorý dozeral nad celým procesom strategického plánovania a spracoval tento dokument do finálnej podoby.

V septembri 2006 sa uskutočnilo stretnutie členov všetkých pracovných skupín, ktoré boli tvorené podnikateľmi, zástupcami škôl, zástupcami samosprávy, finančných inštitúcií, občianskych združení a registrovaných cirkví a náboženských spoločností, aby každý svojou troškou prispel k vytvoreniu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta Sobrance, dokumentu, v súlade s ktorým by sa mal uberať rozvoj tohto mesta v období rokov 2007 - 2015. Členovia týchto pracovných skupín budú kontrolovať plnenie úloh, ktoré sa v tomto dokumente prijali, budú sa aj naďalej stretávať minimálne raz ročne, aby sa podarilo splniť všetky úlohy.

Pri analýze záujmového územia sa uskutočnil prieskum názorov obyvateľov mesta a bol spracovaný Profil Mesta SOBRANCE, ktorý tvorí samostatnú prílohu tohto dokumentu a obsahuje rôzne merateľné údaje a objektívne zistiteľné fakty. Zdrojom týchto údajov sú najmä rôzne zistenia a výsledky štatistických zisťovaní, ktoré vykonával Štatistický úrad Slovenskej republiky. Použité však boli aj databázy mestského úradu a rôznych iných úradov, ktoré boli pôvodne uskutočnené pre iné účely. Spracované sú do tabuliek a krátkych textov a to tak, aby v členení podľa rôznych oblastí života mesta, čo najlepšie vystihovali situáciu v meste Sobrance.

Realizáciou Prieskumu názorov obyvateľov Sobraniec sme chceli dostať do pozornosti obyvateľov skutočnosť, že majú možnosť vyjadriť sa k plánovaciemu procesu, no najmä získať podklady pre rozhodovanie o smerovaní práce na strategickom pláne. Cieľom prieskumu bolo zistiť sociálno-ekonomické charakteristiky respondentov, podmienky bývania a spôsoby riešenia bytovej situácie, názory miestnych obyvateľov na kvalitu života v meste, služby a samosprávu, čo považujú miestni obyvatelia za kladné a záporné stránky mesta, najvýraznejšie možnosti a najväčšie prekážky rozvoja mesta, čo by mal strategický plán prioritne riešiť a preferované zdroje financovania pre realizáciu miestnych rozvojových programov. Správa o výsledkoch prieskumu je druhou samostatnou prílohou.

Zámerom spracovateľov bolo aj zistiť nálady medzi predstaviteľmi a zástupcami najväčších zamestnávateľov z tohto regiónu, aby aj oni vyjadrili svoj postoj k mestu a svoje plány do budúcnosti. Škoda však, že títo prejavili minimálnu ochotu spolupracovať.

Na základe Profilu Mesta SOBRANCE a na základe Prieskumu názorov obyvateľov Sobraniec sa určili tri oblasti, ktorými sa strategický plán ekonomického rozvoja ďalej zaoberal:

- rozvoj bývania, ľudské zdroje a kvalita života.
- rozvoj podnikania a investície
- rozvoj cestovného ruchu a kúpeľníctvo,

Pre vyššie uvedené oblasti bola spracovaná SWOT analýza, analýza silných a slabých stránok (interná analýza) z hľadiska uvedených kritických oblastí s cieľom zistiť, v akej konkurenčnej pozícii sa mesto nachádza voči ostatným mestám Slovenska. Konkurenčná schopnosť Mesta SOBRANCE je však aj obsahom analýzy možných príležitostí a ohrození (externá analýza). SWOT analýza je uvedená ako ďalšia samostatná príloha.

Spracovaním SWOT analýzy bolo zistené, ako ďalej pri rozvoji Sobraniec a formulovaná bola **strategická vízia**, teda predstava dlhodobej budúcnosti mesta. Strategická vízia je predstavou o žiadúcej ale súčasne aj možnej budúcnosti Sobraniec, pričom jednotlivé časti strategického plánu smerujú k jej naplneniu.

Nasledujúcim krokom bola tvorba akčných plánov, ktoré pozostávajú zo zámerov, cieľov a úloh, ktoré riešia problematiku podľa jednotlivých oblastí. Pre každú kritickú oblasť bol vypracovaný akčný plán. Výsledky všetkých akčných plánov tvoria jadro strategického dokumentu, pričom plán obsahuje okrem vízie a dlhodobých zámerov aj veľmi konkrétne krátkodobé kroky, ktoré umožnia jeho naplnenie. Dôraz sa kladie na vytvorenie trvalého partnerstva medzi verejnou správou a podnikateľskou verejnosťou a na realizáciu konkrétnych krokov, ktoré povzbudia rast miestnej ekonomiky.

Výsledkom procesu strategického plánovania je niekoľko dôležitých skutočností:

- predstavitelia Mesta SOBRANCE, sa cítia byť zodpovednými za ekonomický a sociálny rozvoj Sobraniec v budúcom období a chcú venovať svoj čas a potrebné zdroje k tomu, aby spoločne realizovali zmeny, ktoré budú priaznivé pre mesto a jeho obyvateľov a ktoré zaistia ďalší rast miestnej ekonomiky
- jednotlivé témy strategického programu sú popísané v akčných plánoch, sú vzájomne úzko prepojené a mnohé jednotlivé činnosti nemôžu byť realizované izolovane. Strategický program je celkom, ktorý prinesie výsledný očakávaný efekt vtedy, ak bude mesto, podniky a ostatné inštitúcie v Sobranciach pri jeho realizácii spolupracovať a svoje činnosti vzájomne podporovať
- v Sobranciach a ich blízkom, či vzdialenejšom okolí existujú zdroje, ktoré môžu byť pri dobrej organizácii využité tak, aby pomohli riešiť najzásadnejšie problémy Sobraniec a realizovať ciele tohto strategického programu. Na to musí byť zameraná pozornosť a podpora rozhodujúcich aktérov v procese implementácie tohto programu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta SOBRANCE bol prejednaný jednotlivými komisiami, ktorých členovia mali možnosť uviesť svoje záverečné pripomienky a nápady pred vytlačением. S realizáciou tohto programu sa začne hneď po prejednaní a schválení Mestským zastupiteľstvom, ktoré by sa malo uskutočniť 21. novembra 2006.

STRATEGICKÁ VÍZIA

Sobrance - mesto, ktoré sa chce rozvíjať

Sobrance budú sociálne zdravým mestom, ktorého obyvateľom nie je ľahostajný ďalší osud mesta a sú na svoje mesto hrdí.

Prosperita mesta sa bude zakladať na prostredí vhodnom pre podnikateľské aktivity, ktoré bude viesť k rastu nových a ďalšiemu rozvoju existujúcich podnikov a tvorbe nových pracovných miest.

Sobrance, ich výhodná poloha a prírodné bohatstvo, budú vítajú turistov a za regeneráciu síl prichádzajúcich návštevníkov zrekonštruovaných kúpeľov.

Uvedená strategická vízia bude naplnená realizáciou Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta SOBRANCE vtedy, ak dôjde k splneniu globálnych cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja mesta SOBRANCE.

Tieto ciele sú definované podľa jednotlivých oblastí nasledovne:

1. oblasť: Rozvoj bývania, ľudské zdroje a kvalita života

Mesto SOBRANCE bude poskytovať vhodné podmienky pre bývanie, možnosti vzdelávania a príležitosti pre aktívne trávenie voľného času mladých a vzdelaných ľudí, ale aj ostatných obyvateľov, bude motivovať k aktívnemu prístupu k životu, rozvíjať otvorenosť, toleranciu a zdravý patriotizmus.

2. oblasť: Podnikanie a investície

Sobrance budú využívať zručnosti kvalifikovaných pracovných síl k prilákaní výrobných, exportne orientovaných investícií v odvetviach ľahkého spracovateľského priemyslu, ktoré budú vhodne diverzifikovať miestnu ekonomiku, priamo vytvárať nové pracovné miesta a budú poskytovať príležitosti pre rozvoj miestnych malých a stredných podnikov.

3. oblasť: Cestovný ruch a kúpeľníctvo

Odvetvie cestovný ruch a kúpeľníctvo sa stanú integrálnou súčasťou miestnej ekonomiky a ich rozvoj bude založený na aktívnej ponuke prírodného potenciálu mesta Sobrance a jeho bližšieho, či vzdialenejšieho okolia, na rozširovaní a skvalitňovaní služieb.

A. Rozvoj bývania, ľudské zdroje a kvalita života

Pod pojmom rozvoj bývania sa definuje vytváranie podmienok na oživenie obstarávania nájomných bytov určených na bývanie sociálne slabých skupín obyvateľstva, pričom sa sem zahŕňa:

- výstavbu bytov v bytových, polyfunkčných alebo rodinných domoch
- nadstavbu alebo prístavbu bytových domov alebo nebytových budov
- stavebné úpravy ostatných budov na bývanie alebo nebytových priestorov
- kúpu bytov v bytových, polyfunkčných alebo rodinných domoch
- kúpu a dokončenie kúpených rozostavaných bytov v bytových, polyfunkčných alebo rodinných domoch

Dôležitým faktorom je dodržanie podmienky, že nadstavbou a prestavbou musia vzniknúť najmenej 4 byty.

Pri použití termínu "kvalita života a ľudské zdroje", nemyslíme len na občanov v produktívnom veku. Celosvetový jav, ktorým je starnutie populácie, prináša zvýšené nároky na dostatočné sociálne zabezpečenie a dostupnú zdravotnú starostlivosť. V priebehu niekoľkých rokov dôjde k významnému presunu obyvateľov zo skupiny produktívneho do dôchodkového veku, čím sa nároky na kvalitné poskytovanie služieb pre túto skupinu obyvateľstva budú neustále zvyšovať.

Súčasťou kvality života je aj pocit bezpečia obyvateľstva mesta, rešpektovanie zákonov a pravidiel, ale aj spolunažívanie obyvateľov. Patria sem tiež medziľudské vzťahy, ochota pomáhať si, otvorenosť miestnej spoločnosti voči iným národnostiam, etnikám, vierovyznaniam a názorom. Mesto tvoria predovšetkým ľudia, bude prosperovať iba ak sa im bude dobre dariť, ak v ňom budú radi žiť a budú na svoje mesto hrdí.

Kvalita života je v užšom slova zmysle bežne používaný termín na vyjadrenie spokojnosti občanov so základnými podmienkami, ktoré im mesto ponúka na uspokojenie ich primárnych a sekundárnych potrieb. V širšom slova zmysle je pod týmto termínom možné rozumieť aj ponuku pracovných príležitostí, bývanie, dostupnosť obchodov a poskytovaných služieb, ale aj dopravnú dostupnosť a obslužnosť, možnosti ďalšieho vzdelávania, kultúrneho, športového a spoločenského vyžitia a tiež príležitostí k sebarealizácii.

Problém kvality života v Sobranciach, tak ako aj v iných mestách východného Slovenska, s výnimkou Košíc, sa dá zjednodušene a s rezervou opísať ako problém **bludného kruhu**:

vysoká nezamestnanosť → nízke platy → nízka kúpna sila → malý dopyt po službách a ostatných atribútoch kvalitného života → nízka ponuka služieb → nedostatok investícií do rozvoja ich kvality

Mnohí nezamestnaní obyvatelia si nedokážu nájsť prácu, sú apatickí a pasívni, ďalšia skupina nemá dostatok príležitostí k vlastnej sebarealizácii a vyžitiu sa, čo spôsobuje rozširovanie „televíznej kultúry“, slabý spoločenský život, nízku angažovanosť a záujem o veci verejné, o vzájomný kontakt. Výsledkom je tiché a vyludnené centrum mesta po zatváracích hodinách a nedostatok vyžitia pre mladých a aktívnych ľudí. Avšak tí istí, pasívni alebo neuspokojení ľudia sú pracovnou silou pre miestne podniky. A ak sú nespokojní s kvalitou života, pasívni, ak mladí utekajú z mesta, unikajú a nemajú tendenciu sa po

skončení vysokoškolského štúdia vrátiť, je silný predpoklad, že ani produktivita ich práce a zároveň ani konkurencieschopnosť miestnych firiem nie je a ani nebude taká, aby zabezpečila dynamický rast a tvorbu nových a kvalitných pracovných miest. To je príčinou stagnácie alebo len veľmi pomalého rozvoja a vyššej nezamestnanosti, nízkych platov, ktoré musia nahrádzať rezervy v produktivite, nízkej kúpnej sile, nízkeho dopytu po službách, a pod.

Pre dosiahnutie výrazného zlepšenia v tejto kritickej oblasti je potrebné do veľkej miery realizovať projekty v oblastiach **Podnikanie a investície** a **Cestovný ruch a kúpeľníctvo**. Ak chceme otvoriť vyššie popísaný kruh, musia vzniknúť nové pracovné miesta, nesmie ustávať tlak na kvalitu ale aj rastúce ohodnotenie práce, prísun prostriedkov do miestnej ekonomiky vďaka vyšším príjmom z cestovného ruchu a pod.

Strategický plán bude hľadať vyváženosť medzi opatreniami v oblasti ekonomickej a sociálnej tak, aby na jednej strane obyvateľom zabezpečil prácu a na druhej strane prispieval ku kultivácii prostredia pre život a vzťahov medzi ľuďmi. Akčný plán pre oblasť kvality života a ľudských zdrojov si preto dáva za cieľ nielen vytvárať podmienky pre všestranné vyžitie obyvateľov, ale aj motivováciu k aktívnemu prístupu k životu, rozvíjanie otvorenosti, tolerance, porozumenia a zdravý patriotizmus, z ktorého bude mesto aj v budúcnosti môcť ťažiť.

Globálny cieľ: Mesto SOBRANCE bude poskytovať vhodné podmienky pre bývanie, možností vzdelávania a príležitosti pre aktívne trávenie voľného času mladých a vzdelaných ľudí, ale aj ostatných obyvateľov, bude motivovať k aktívnemu prístupu k životu, rozvíjať otvorenosť, toleranciu a zdravý patriotizmus.

Zámer A.1 Rozvoj bývania

Snaha o zlepšenie bytovej situácie všetkých skupín obyvateľstva, najmä mladých rodín, sociálne slabých obyvateľov a zároveň obyvateľov z málopodnetného prostredia.

Cieľ A.1.1 Možnosti pre IBV

V novom územnom pláne Mesta Sobrance vyčleniť plochy pre individuálnu bytovú výstavbu, vrátane kompletných inžinierskych sietí. Pre potreby lepšej identifikácie pravidelne monitorovať potenciálnych záujemcov.

- Výstupy:**
- nový Územný plán Mesta Sobrance
 - vyčlenená plocha pre potreby novej IBV
 - kompletizácia inžinierskych sietí na tejto ploche
 - databáza potenciálnych záujemcov

- Zodpovednosť:** Mesto Sobrance
- Spolupráca:** mestské zastupiteľstvo, externí architekti spracovatelia Územného plánu
- Zdroje:** štrukturálne fondy EÚ, dotácie z MŽP SR a MVRR SR, dotácie z iných národných zdrojov, vlastné zdroje na administratívne zabezpečenie

Cieľ A.1.2 Humanizácia Sobraniec

Vytvoriť a v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, občianskymi združeniami a neziskovými organizáciami zrealizovať program „Za čisté Sobrance“, do ktorého by sa mali zapojiť všetky vekové a sociálne skupiny. Motivovať deti a študentov k tomu, aby vytvorili „ostrovy znečistenia v meste“, kde budú vyznačené objekty, plochy a miesta, ktoré poškodzujú dojem z mesta, vrátane popisu problémov, prípadne fotografií. Zoznam bude možné zároveň členiť podľa jednotlivých okruhov znečistenia (životné prostredie, vizuálna devastácia, čistota a poriadok, stav komunikácií a chodníkov a pod.). Pre jednotlivé "ostrovy znečistenia v meste" budú na základe výsledkov prieskumu určené priority, spracovaný zoznam odstránenia znečistenia a budú organizované súťaže ako forma motivačných nástrojov na zapojenie vlastníkov nehnuteľností, občanov, no najmä detí do procesu čistenia mesta a „odstraňovania ostrovov znečistenia“. V rámci tohto programu sa uskutoční v jarnom a jesennom období súťaž, ktorá bude mediálne prezentovaná, čím sa odovzdá zodpovednosť za údržbu okolia bydlísk priamo občanom. (Cieľ je spoločný s C.3.3 v oblasti cestovný ruch a kúpeľníctvo.)

- Výstupy:**
- čisté a upravené priestranstvo pred obytnými domami, rodinnými domami, firmami a ostatnými organizáciami
 - čisté a pravidelne udržiavané verejné priestranstvá a komunikácie
 - balkóny a okná obytných domov plné kvetov
 - zlepšený vzťah občanov k mestu a vlastnému okoliu
 - pravidelná údržba zelených plôch v meste

Zodpovednosť: Mesto Sobrance
Spolupráca: mestské zastupiteľstvo, TS Sobrance; základné a stredné školy
Zdroje: rozpočet mesta Sobrance, rozpočet TS Sobrance, réžia a propagácia zvýšením rozpočtu TS Sobrance

Cieľ A.1.3 Výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny

Uskutočniť výstavbu potrebného množstva nájomných bytov pre mladé rodiny, pre mladých obyvateľov mesta Sobrance.

- Výstupy:**
- dostatočný počet nájomných bytov

Zodpovednosť: Mesto Sobrance
Spolupráca: Štátny fond rozvoja bývania SR, MVaRR SR;
Zdroje: rozpočet mesta Sobrance; pôžičky zo Štátneho fondu rozvoja bývania SR; pôžičky z MVaRR SR;

Cieľ A.1.4 Skvalitnenie existujúceho bytového fondu

Uskutočniť potrebné rekonštrukcie existujúceho bytového fondu, pomoc pri riešení energetickej náročnosti využívaním obnoviteľných zdrojov energie, zateplenie bytových domov a rekonštrukcia zatekajúcich rovných striech.

- Výstupy:**
- zrekonštruované bytové domy
 - zníženie nákladov na tepelnú energiu
 - využívanie geotermálnej energie

Zodpovednosť: vlastníci a správcovia bytov
Spolupráca: finančné inštitúcie (banky, stavebné sporiteľne a pod.), spoločenstvá vlastníkov bytov, bytové družstvo
Zdroje: Program rozvoja bývania MVRR SR; štrukturálne fondy EÚ; rozpočet vlastníkov a správcov bytov;

Cieľ A.1.5 Výstavba bytov nižšieho štandardu pre obyvateľov mesta Sobrance

Uskutočniť výstavbu bytov pre obyvateľov mesta Sobrance, najmä pre sociálne slabších obyvateľov a pre obyvateľov z málopodnetného prostredia.

- Výstupy:**
- dostatočný počet bytov nižšieho štandardu pre potreby Mesta Sobrance
 - dostatočný počet bytov nižšieho štandardu pre rómskych spoluobčanov
 - realizácia kompletných inžinierskych sietí

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny; Úrad splnomocnenca vlády SR pre Rómov; občianske združenia a neziskové organizácie zaoberajúce sa prácou so sociálne slabým obyvateľstvom

Zdroje: rozpočet mesta Sobrance; dotácie zo zdrojov splnomocnenca vlády SR pre Rómov; Fond sociálneho rozvoja; Program rozvoja bývania MVRR SR; štrukturálne fondy EÚ

Zámer A.2 Infraštruktúra pre voľný čas

Rozšíriť a zrekonštruovať existujúcu infraštruktúru pre aktívne trávenie voľného času, s ohľadom najmä na mladých ľuďí, vytvoriť vhodné podmienky pre sebarealizáciu.

Cieľ A.2.1 Vytvoriť mapu voľno-časovej infraštruktúry

Zmapovať objekty a infraštruktúru, ktorá je v meste k dispozícii pre voľnočasové aktivity rôznym vekovým skupinám, navrhnúť ich doplnenie (napr. o športoviská v lokalitách s rodinnými domami), pripraviť projekty k viaczdrojovému financovaniu.

- Výstupy:**
- databáza existujúcich zariadení a priestorov pre voľnočasové aktivity v meste Sobrance, jej zverejnenie na internetovej stránke mesta a propagačných materiáloch mesta
 - realizácia projektov, dopĺňajúcich a skvalitňujúcich existujúcu ponuku voľnočasových možností pre obyvateľov mesta

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: prevádzkovatelia zariadení (základné a stredné školy), mestské zastupiteľstvo

Zdroje: rozpočet mesta, dotácie z iných národných zdrojov; štrukturálne fondy EÚ

Cieľ A.2.2 Využívanie existujúcich športovísk a vybudovanie nového areálu oddychu, kultúry a športu

Sprístupniť školské ale aj mestské športoviská pre potreby obyvateľov mesta (deťom a mladým ľuďom), najmä pre kolektívne športy, vrátane podporovania a zabezpečenia financovania pre správcov. Využiť existujúcu sieť ihrísk a vybudovať nové športoviská (skateboardové). Nevyužitú kotolňu K3 a existujúcu telocvičňu 2. ZŠ prebudovať na športovo-relaxačné centrum, čím sa zväčší kapacita existujúcej telocvične, vybudujú sa nové tribúny a z nevyužitej kotolne K3 získame nový oddychový areál v meste. Modernizáciou telocvične vznikne nová športová hala vhodná na kolektívne športy, kde bude možné dobudovať bowlingové dráhy, posilňovňu, rozšíriť hygienické zariadenia, občerstvenie a podmienky na iné nenáročné športy. V lokalite pri futbalovom štadióne a kúpalisku vybudovať regionálny amfiteáter a areál oddychu, kultúry a športu. Tu by sa nachádzal amfiteáter, tenisové kurty, futbalové ihrisko, minigolfové ihrisko, kúpalisko, kde by sa mohli využiť miestne geotermálne pramene (po vykonanom prieskume a doporučení ich využitia). Nezabudnúť však zabezpečiť športové zariadenia potrebnými doplnkami, bez ktorých ihriská a športové haly strácajú význam.

- Výstupy:**
- zrekonštruované existujúce športoviská
 - vybudovaný areál oddychu, kultúry a športu
 - zabezpečiť správcov materiálu a ihrísk

Zodpovednosť: Mesto Sobrance, 2. ZŠ Sobrance

Spolupráca: koordinátori z radov občanov a občianskych združení, základné školy;

Zdroje: štrukturálne fondy EÚ; rozpočet mesta; dotácie z Protidrogového fondu SR, finančný mechanizmus EHP;

Cieľ A.2.3 Knižnica pre všetkých

V knižnici, kde je vytvorená miestnosť s pripojením na Internet, organizovať kurzy "počítačovej gramotnosti", ktorých by sa zúčastňovali mladí, ale aj skôr narodení obyvatelia mesta. Upraviť otváracie hodiny knižnice tak, aby do nej našlo cestu čo najviac obyvateľov. Vytvoriť a zariadiť priestory pre stretávanie a komunikáciu mládeže a medzigeneračnú komunikáciu, vytvoriť atraktívnu ponuku tém a osobností, ktoré sa budú stretnutí zúčastňovať a obnoviť tak aktívny a komunitný prístup k životu a mestu najmä u mladej generácie.

- Výstupy:**
- vytvorenie partnerstva medzi školami, knižnicou a inými záujmovými združeniami, či už občianskymi alebo cirkevnými, s cieľom povzbudzovania medzigeneračnej výmeny informácií
 - realizácia stretnutí mladých ľudí s vybranými osobnosťami nielen z regiónu, ale aj z ostatných regiónov Slovenska
- Zodpovednosť:** riaditeľ MsKS Sobrance; riaditelia základných a stredných škôl;
- Spolupráca:** zástupcovia registrovaných cirkví a náboženských spoločností, základné a stredné školy, dobrovoľníci
- Zdroje:** rozpočet mesta, dotácie z MŠ SR; sponzorské príspevky, príspevky VÚC

Cieľ A.2.4 Podpora dostupnosti internetu

V dobe informačných technológií je potrebné zabezpečiť v Meste Sobrance v spolupráci so súkromnými spoločnosťami možnosti napojenia k internetovej sieti, aby bolo zabezpečené pripojenie na internet pre obyvateľov a návštevníkov Sobraniec.

- Výstupy:**
- možnosti napojenia do internetovej siete
 - informačný kiosk
- Zodpovednosť:** Mesto Sobrance
- Spolupráca:** mestské zastupiteľstvo, súkromné spoločnosti; vlastníci a správcovia bytov;
- Zdroje:** rozpočet mesta, rozpočet súkromných spoločností; sponzorské príspevky, rozpočet vlastníkov a správcov bytov;

Zámer A.3 Sobrance - mesto, ktoré sa stará o starších obyvateľov a o sociálne ohrozené skupiny

Zabezpečiť dostatočnú kapacitu, prispôbiť zameranie a škálu sociálnych zariadení a služieb najmä pre starších obyvateľov a sociálne ohrozené skupiny.

Cieľ A.3.1 Sociálne zariadenia a organizácie

Zmapovať sieť sociálnych zariadení a organizácií pôsobiacich na území Mesta Sobrance v oblasti poskytovania sociálnych služieb, pričom je potrebné identifikovať súčasné aj výhľadové nedostatky v rozsahu a zameraní, pripraviť podmienky pre rozšírenie existujúcich a doplnenie chýbajúcich služieb.

Výstupy:

- zriadenie domova sociálnych služieb pre potreby obyvateľov Mesta Sobrance a personálne zabezpečenie kvalifikovanými pracovníkmi.

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: KSK Košice, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, SČK

Zdroje: štrukturálne fondy EÚ; rozpočet mesta, dotácie z MPSVaR SR, Fond sociálneho rozvoja; zdroje KSK Košice, sponzorské príspevky, iné národné a zahraničné zdroje

Cieľ A.3.2 Vzdelávanie občanov

Pripraviť a zabezpečiť realizáciu projektu, ktorým by sa poskytla možnosť ďalšieho vzdelávania občanov, ktorí majú špecifické nedostatky a potreby nielen vzhľadom k uplatneniu sa na trhu práce, ale sú aj znevýhodnení pri styku s úradmi a inštitúciami v rôznych životných situáciách.

Výstupy:

- organizovaním vzdelávacích kurzov sa zvýšia všeobecné znalosti alepší sa komunikácia
- vytvoria sa lepšie predpoklady pre absolvovanie rôznych nadstavbových resp. rekvalifikačných kurzov
- v poradenstve spoznajú svoju kariéru, orientáciu a možnosti
- zlepšenie možnosti hľadania si zamestnania

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: základné a stredné školy, zástupcovia registrovaných cirkví a náboženských spoločností, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny,

Zdroje: rozpočet mesta; dotácie z MŠ SR, štrukturálne fondy EÚ

Zámer A.4 Vzdelávanie a výchova k právnemu vedomiu

Pôsobiť na deti aj rodinu v prospech posilňovania právneho vedomia, angažovanosti, rozvoja informačnej spoločnosti, otvorenosti a tolerancie.

Cieľ A.4.1 Vzťah k mestu a spoluobčanom súčasť školskej výchovy

Prostredníctvom odporúčaní pre učebné osnovy na jednotlivých školách s cieľom budovať u žiakov a študentov v rámci výuky zodpovedný a informovaný vzťah k mestu a regiónu.

Výstupy: - vyššia úcta k miestnym tradíciám
Zodpovednosť: Mesto Sobrance
Spolupráca: Školský úrad; základné a stredné školy mesta, odborné inštitúcie, dobrovoľníci
Zdroje: rozpočet škôl, štrukturálne fondy EÚ

Cieľ A.4.2 Spolupráca polície, hasičov, zdravotníkov, SČK a škôl ako najlepšia forma prevencie pred protiprávnym konaním .

Zavedenie pravidelných spoločných návštev príslušníkov polície, hasičov a zdravotníkov v školách, počas ktorých by sa formou prednášok vstúpili tým najmenším žiakom základy dopravnej výchovy a formou kombinácie prednášok a kontaktu s praxou budovať u žiakov vzťah k právu a poriadku ale aj k zodpovednosti a nechote tolerovať protiprávne konanie. Pri názorných ukázkach mládež získa praktické skúsenosti s poskytovaním prvej pomoci.

Výstupy: - uskutočňovanie spoločných pravidelných prednášok, besied a akcií na školách
Zodpovednosť: Mesto Sobrance; základné a stredné školy
Spolupráca: Obvodné oddelenie PZ SR Sobrance, Hasičský a záchranný zbor Sobrance, NsP Sobrance, SČK, základné a stredné školy
Zdroje: rozpočet mesta; rozpočet škôl

Zámer A.5 Rekonštrukcia verejného osvetlenia, mestských chodníkov a mestských komunikácií, rekonštrukcia budov základných škôl, rekonštrukcia budov zdravotníckych zariadení

Potrebnou rekonštrukciou zlepšiť technický stav verejného osvetlenia mestských chodníkov a mestských komunikácií, budov základných škôl v Meste Sobrance a budov Nemocnice s poliklinikou v Sobranciach.

Cieľ A.5.1 Rekonštrukcia verejného osvetlenia, mestských chodníkov a mestských komunikácií

Zrekonštruovať verejné osvetlenie, osvetlenie mestských komunikácií a mestských chodníkov, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality života a k zvýšeniu bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov Sobraniec.

Výstupy:

- zrekonštruované verejné osvetlenie
- zlepšenie kvality života a zvýšenie bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov Sobraniec

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: TS Sobrance, VSE Košice

Zdroje: rozpočet mesta, dotácie z MF SR, rozpočet TS Sobrance, rozpočet VSE Košice, štrukturálne fondy EÚ

Cieľ A.5.2 Rekonštrukcia budov základných škôl

Zrekonštruovať budovy základných škôl v Meste Sobrance, ktorých technický stav je značne poškodený. Výsledkom bude zlepšenie technického stavu budov a zlepšenie podmienok pre žiakov, ale aj pracovných podmienok pre vyučujúcich.

Výstupy:

- zrekonštruované budovy základných škôl v Sobranciach
- zníženie energetickej náročnosti
- zlepšenie podmienok pre žiakov a vyučujúcich

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: základné školy

Zdroje: rozpočet mesta; rozpočet škôl; dotácia z MŠ SR, štrukturálne fondy EÚ

Cieľ A.5.3 Rekonštrukcia budov Nemocnice s poliklinikou v Sobranciach

Zrekonštruovať budovy Nemocnice s poliklinikou v Sobranciach – objekt starej nemocnice a objekt polikliniky, ktorých technický stav je značne poškodený. Výsledkom bude zlepšenie technického stavu budov a zlepšenie podmienok pre pacientov hospitalizovaných v týchto zdravotníckych zariadeniach, pacientov navštevujúcich ambulancie lekárov a zároveň aj zlepšenie pracovných podmienok personálu.

Výstupy:

- zrekonštruované budovy Nemocnice s poliklinikou v Sobranciach
- zníženie energetickej náročnosti
- zlepšenie podmienok pre pacientov a personál

Zodpovednosť:

Mesto Sobrance

Spolupráca:

Nemocnica s poliklinikou Sobrance, ambulancie praktických lekárov

Zdroje:

rozpočet mesta; rozpočet NsP Sobrance; dotácia z MZ SR; štrukturálne fondy EÚ

Zámer A.6 Ochrana a tvorba životného prostredia

Dobudovať oporný múr proti záplavám v Sobranciach – časť Komárovce, komplexné riešenie protipovodňových opatrení Sobraneckého potoka, vybudovať novú kazetu na skládke TKO v Husáku, vybudovať priestor zberného dvora, čím sa prispeje ku kompletizácii separovaného zberu odpadu , vybudovať regionálnu kompostáreň.

Cieľ A.6.1 Dobudovanie oporného múra v Sobranciach – časť Komárovce a komplexné riešenie protipovodňových opatrení Sobraneckého potoka

Časté záplavy, najmä v časti Sobrance – Komárovce si vyžadujú dobudovanie oporného múra, ktorý bude slúžiť ako ochrana pred záplavami. Nevyhnutné je však aj komplexné riešenie protipovodňových opatrení Sobraneckého potoka.

Výstupy:

- oporný múr
- komplexné protipovodňové opatrenia Sobraneckého potoka
- predchádzanie povodniam

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: TS Sobrance, Slovenský vodohospodársky podnik (SVP) š.p.
Povodie Laborca

Zdroje: rozpočet mesta, rozpočet TS Sobrance, rozpočet SVP š.p. Povodie Laborca, Štátny vodohospodársky fond, štrukturálne fondy EÚ

Cieľ A.6.2 Vybudovanie novej kazety na skládke TKO v Husáku, realizácia zberného dvora, kompletizácia separovaného zberu odpadu a vybudovanie kompostárne

Vybudovaním novej kazety na skládke TKO v Husáku sa prispeje k vyriešeniu problémov s uskladnením odpadu. Realizácia zberného dvora bude viesť ku kompletizácii separovaného zberu odpadu, čím sa zabezpečí dostatok vhodných surovín na ďalšie použitie. Vybudovaním kompostárne sa zlepši vzhľad Mesta Sobrance, zmiznú divoké skládky a zabezpečí sa vhodné hnojivo pre poľnohospodárov.

Výstupy:

- nová kazeta skládky TKO v Husáku
- kompletizácia separovaného zberu a recyklácia vhodného odpadu na ďalšie použitie
- vybudovanie kompostárne
- odstránenie divokých skládok a zlepšenie vzhľadu Mesta Sobrance

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: TS Sobrance, prevádzkovateľ skládky

Zdroje: rozpočet mesta; rozpočet TS Sobrance, rozpočet prevádzkovateľa skládky; dotácia z MŽP SR; štrukturálne fondy EÚ

B. Podnikanie a investície

Jedným z najväčších problémov súčasnosti je vysoká miera nezamestnanosti. O tomto regióne, ktorý je hraničným regiónom Európskej únie to platí taktiež. Nedostatočná tvorba nových pracovných miest, nízka kúpna sila miestneho obyvateľstva, nízka konkurencieschopnosť miestnych stredných a malých podnikov, nedostatočný prístup k financovaniu a podporným programom a pod. - to sú problémy, ktorých riešenie je veľmi potrebné a vyžadujú si pozornosť predstaviteľov samosprávy, ale aj štátnej správy a podnikov. Riešenie týchto problémov je ťažiskom strategického programu ďalšieho rozvoja Sobraniec.

Tretí sektor - sektor služieb je v každej vyspelej ekonomike ťažiskovým sektorom. Práve tento sektor sa najskôr dokáže adaptovať na meniace sa ekonomické podmienky. Ak teda chceme zabezpečiť a udržať rozvoj miestnej ekonomiky je nevyhnutne potrebné, aby čo najviac nových pracovných miest, ktoré by mali dlhodobo znížiť mieru nezamestnanosti v tomto regióne, vznikali najmä v súkromnom sektore, pretože týmto spôsobom sa zvýši územná daňová výťažnosť a zároveň sa zníži závislosť mesta na inštitucionálnych investíciách verejného sektoru.

Nevyhnutným predpokladom pre tvorbu nových pracovných miest sú nové podnikové investície, ktoré z pohľadu samosprávy mesta môžu byť:

- **nové vonkajšie investície:** uskutočnia ich slovenské alebo zahraničné spoločnosti, ktoré doposiaľ v tomto regióne nevyvíjali svoju podnikateľskú činnosť. Pri týchto investíciách sa predpokladá skokový nárast zamestnanosti, transfer nových technológií, systémov riadenia, výrobných postupov ale aj prístup na nové trhy. Ináč povedané - je veľmi výhodné do tohto regiónu prilákať exportne orientované firmy, ktoré sem prídu za dostupnou a kvalifikovanou pracovnou silou, pripravenými pozemkami a priestormi pre podnikanie alebo za potenciálnymi poskytovateľmi výrobných vstupov. Nie je však vhodné lákať tých, ktorí prídu za účelom využitia potenciálu miestneho trhu.
- **vnútorné investície firiem:** spoločnosti, ktoré už v tomto regióne pôsobia a ktorých úspešný rozvoj núti zvyšovať objem výkonov, čo sa taktiež prejaví v zavádzaní nových technológií, rozširovaní výrobných a prevádzkových priestorov, modifikáciou doterajších výrobných postupov na jednej strane a zároveň aj náborem nových zamestnancov. Prípadný príchod nových firiem však so sebou prináša dopyt po subdodávkach, ktoré sú vo väčšine prípadov pre miestne firmy zaujímavou podnikateľskou príležitosťou, čo taktiež prispieva k vzniku úplne nových firiem. Uvedené prírastkové zvyšovanie zamestnanosti je za jednotlivé firmy možno menej viditeľné, ale v celkovom súčte nie zanedbateľné.

Preto aj akčný plán pre kritickú oblasť podnikanie a investície bude zameraný na stimuláciu vyššie popísaných procesov vytváraním fyzických a systémových podmienok pre lokalizáciu nových vonkajších investícií a aktívnu ponuku výhod podnikania v Sobraniciach a ich okolí pre potenciálnych vonkajších investorov. Jeho ďalším zameraním je zabezpečenie maximálnej dostupnosti relevantných informácií a podnikateľských služieb pre všetkých, ktorí v meste alebo v okolí už v tomto období podnikajú, investujú a vytvárajú nové pracovné

miesta, na vytvorenie podnikateľského prostredia, podporujúceho vznik nových podnikov, stimulovanie dodávateľských prepojení miestnych firiem s novými prichádzajúcimi investormi. K realizácii týchto zámerov bude nevyhnutné využiť nielen zdroje, ktoré existujú priamo v meste, ale aj regionálne a celoštátne dostupné inštitucionálne a finančné zdroje, ktoré môžu výrazne zvýšiť účinnosť tohto úsilia.

Rozvoj podnikania a príliv investícií však nikdy nebolo možné úspešne riešiť izolovane, bez prijímania vhodných opatrení v oblasti ľudských zdrojov, dopravnej resp. technickej infraštruktúry. Situácia a pokrok v týchto oblastiach veľmi vplýva na to, ako bude súkromný sektor realizovať svoje rozvojové zámery, vytvárať nové pracovné miesta, zvyšovať kúpnu silu miestnych obyvateľov a v konečnom dôsledku pozitívne ovplyvňovať kvalitu života, ktorú mesto Sobrance ponúka svojim občanom.

Globálny cieľ: Sobrance budú využívať zručnosti kvalifikovaných pracovných síl k prilákaní výrobných, exportne orientovaných investícií v odvetviach ľahkého priemyslu, ktoré budú vhodne diverzifikovať miestnu ekonomiku, priamo vytvárať nové pracovné miesta a budú poskytovať príležitosti pre rozvoj miestnych malých a stredných podnikov.

Zámer B.1 Vonkajší vzhľad mesta, marketing

Vytvoriť vonkajší pozitívny vzhľad mesta Sobrance, ako ideálneho miesta pre podnikanie, aktívne ponúkať príležitosti podnikania v meste novým výrobným investorom v perspektívnych odvetviach, s cieľom dosiahnuť trvalý rast ekonomiky mesta.

Cieľ B.1.1 Zlepšenie propagácie mesta - podnikanie (prepojenie s C.1.1.)

Zlepšiť spôsob prezentácie mesta s ucelenou ponukou Sobraniec a ich okolia, ako miesta pre podnikanie:

- zhromaždenie informácií,
- príprava vhodných marketingových materiálov, či už v elektronickej forme alebo tlačenej forme, audio resp. video nahrávky a pod.) vo viacerých jazykových mutáciách (anglicky, nemecky, francúzsky, rusky), vrátane určenia spôsobov ich využitia
- zabezpečiť financovanie z viacerých zdrojov
- identifikovať cieľové odvetvia, ktoré by sa mali vyznačovať vyššou pridanou hodnotou, modernými technológiami
- definovať činnosti, ktoré negatívne pôsobia najmä svojou energetickou náročnosťou a znečistením životného prostredia
- kontaktovať zahraničné firmy, ktoré pôsobia v okolitých regiónoch Slovenskej republiky, Poľska, Maďarska a Ukrajiny
- zorganizovať návštevy primátora a zástupcov miestnych podnikateľov vo významných zahraničných firmách pôsobiacich na Slovensku, ktorých cieľom bude podpora podnikania v Sobranciaciach a ich okolí,
- vytvoriť podmienky pre podnikanie a prilákať do mesta nové investície, a pod.

Výstupy:

- vizuálny štýl Sobraniec a grafický dizajn manuál s pravidlami, ktoré budú určovať používanie značky a loga mesta Sobrance
- spolupráca s agentúrou SARIO
- súbor propagačných materiálov určených pre odvetvia priemyslu a cestovného ruchu
- spoluúčasť podnikateľských subjektov na prezentačných aktivitách (výstavy a veľtrhy)

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: zástupcovia podnikateľských subjektov, SARIO

Zdroje: štrukturálne fondy EÚ; rozpočet mesta; sponzorské príspevky

Zámer B.2 Priaznivé podnikateľské prostredie

Vytvoriť a udržiavať trvalé partnerstvo medzi samosprávou a súkromným sektorom, ktorého cieľom bude vytvorenie v Meste Sobrance priaznivého podnikateľského prostredia a atmosféry, ktorá bude motivovať k podnikaniu a prispeje k zlepšeniu vnímania podnikateľov v spoločnosti.

Cieľ B.2.1 Združenie podnikateľov

Iniciovať vytvorenie Združenia podnikateľov, ktoré budú tvoriť zástupcovia jednotlivých podnikateľských subjektov a ktoré bude trvalou platformou pre komunikáciu, výmenu informácií a názorov medzi podnikateľmi a samosprávou. Združenie podnikateľov bude organizátorom tematických stretnutí, bude spolupracovať so školami, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a pod.

Výstupy:

- zástupcovia Združenia podnikateľov, ktorí sa budú pravidelne stretávať s vedením mesta a diskutovať o rozvojových zámeroch, aktuálne reagovať na vývoj trhu práce
- skupina podnikateľov, ktorá bude reagovať na zábery mesta, pomáhať pri realizácii rozvojových aktivít a koordinácii realizácie strategického programu v oblasti podnikania a investícií

Zodpovednosť: zástupcovia podnikateľských subjektov

Spolupráca: Mesto Sobrance,

Zdroje: sponzorské príspevky podnikateľov

Cieľ B.2.2 Mesto Sobrance – mesto, ktoré si cení podnikateľov

Primátor Mesta Sobrance, mestské zastupiteľstvo a Združenie podnikateľov zorganizujú verejnú súťaž „PRS - podnikateľ roka v Sobranciach“ s najrôznejšími kategóriami (podnikateľ, podnikateľka roka, firma s najvyšším nárastom obratu, počtu zamestnancov, najväčšia investícia, inovačný podnikateľský projekt roka, cena primátora za ekonomický prínos, cena za zavádzanie e-technológií, cena za export, cena za kvalitu, regionálny produkt roka, úspešný začínajúci podnik, odvetvové disciplíny – cestovný ruch a kúpeľníctvo a pod.), mediálne propagovať túto súťaž aj na internetovej stránke mesta, kde budú uverejnené a pravidelne aktualizované profily úspešných podnikov, podnikateľských zámerov a inovácií, vrátane umiestnenia odkazu na internetovú stránku podnikateľského subjektu. Bude zorganizovaná spoločenská akcia pre zástupcov samosprávy Mesta Sobrance a miestnych podnikateľov so slávnostným vyhlásením a odovzdaním ocenení.

Výstupy:

- udelené ocenenia podnikateľom za prínos k rozvoju mesta
- usporiadaná celomestská spoločenská akcia

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: Združenie podnikateľov; zástupcovia podnikateľských subjektov

Zdroje: rozpočet mesta, sponzorské príspevky

Zámer B.3 Podnikateľský servis

Zaviest', doplniť a koordinovať v meste štruktúru služieb a informačný servis pre podnikateľov, s cieľom zlepšiť prístup k informáciám, zdrojom a technickej asistencii a tým podnietiť rast podnikov a motiváciu k tvorbe pracovných miest.

Cieľ B.3.1 Pracovné miesto pre realizáciu PHaSR – rozvoj podnikania

V rámci štruktúry MsÚ Sobrance vytvoríť pracovné miesto, ktoré bude zamerané na regionálny rozvoj, s cieľom zabezpečiť odborné kapacity najmä pre: realizáciu a riadenie strategického programu a jeho jednotlivých akčných plánov najmä v oblasti podnikania a investícií, marketingu a koordinácie prípravy projektov a žiadostí pre financovanie z vonkajších zdrojov. (Cieľ je spoločný s s C.4.2 v oblasti Cestovný ruch a kúpeľníctvo.)

- Výstupy:**
- zamestnanec, odborník, ktorý sa bude trvalo zaoberať riadením realizácie PHaSR Mesta Sobrance; riadením vzťahov s podnikateľskou komunitou v meste a s potenciálnymi investormi;
 - tento zamestnanec bude mať v náplni koordináciu aktivít v meste v oblasti cestovného ruchu; prípravu rozvojových projektov a koordináciu realizácie; zabezpečovanie financovania týchto projektov, najmä z vonkajších zdrojov

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: Mestské zastupiteľstvo, Združenie podnikateľov; zástupcovia podnikateľských subjektov

Zdroje: rozpočet mesta; sponzorské príspevky

Cieľ B.3.2 Podnikateľský informačný servis

Internetová stránka mesta bude obsahovať otvorenú a aktualizovanú databázu podnikateľov, bude miestom pre získanie informácií o zdrojoch a programoch pre podnikateľov a pre kontakty na miestne aj regionálne firmy a združenia. Poslaním bude aj poskytovanie doplnkových informačných a poradenských služieb. Informácie zo systému budú slúžiť okrem iného ako vstup pre tvorbu marketingovej ponuky Sobraniec pre podnikateľov (cieľ B.1.1).

Výstupy: - pravidelná aktualizácia internetovej stránky mesta Sobrance, nadväznosť na C.1.2)

Zodpovednosť: Združenie podnikateľov; zástupcovia podnikateľských subjektov;

Spolupráca: Mesto Sobrance

Zdroje: rozpočet mesta, sponzorské príspevky

Zámer B.4 Infraštruktúra pre podnikanie

Pripraviť fyzické podmienky a infraštruktúru pre rozvoj podnikania v meste Sobrance, vrátane vhodných pozemkov a objektov, investícií do dopravy a modernej informačnej infraštruktúry pre efektívne zapojenie miestnych podnikov do novej globálnej ekonomiky.

Cieľ B.4.1 Podnikateľský inkubátor

Pripraviť projekt zriadenia Podnikateľského inkubátora, ktorý bude poskytovať priestory a služby začínajúcim podnikateľom v meste, najmä v perspektívnych technologických odvetviach. Zabezpečiť vonkajšie zdroje pre financovanie vzniku a štartu inkubátora.

- Výstupy:**
- technický projekt na rekonštrukciu vybraného objektu pre podnikateľský inkubátor
 - zrekonštruovaný objekt s infraštruktúrou, vrátane kancelárskych priestorov a vybavenia
 - poradenstvo a služby inkubátora
 - obsadenie inkubátora firmami, ktoré budú vytvárať nové pracovné miesta

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: Zmluvná poradenská agentúra, Združenie podnikateľov; zástupcovia podnikateľských subjektov

Zdroje: štrukturálne fondy EÚ; zdroje KSK;

Cieľ B.4.2 Príprava plôch pre podnikanie - priemyselný park

V príprave nového územného plánu nezabudnúť na prípravu priemyselného parku - nových plôch pre investorov, zrealizovať projekt výstavby priemyselnej zóny v Sobranciaciach, vrátane kompletných inžinierskych sietí. Prostredníctvom cieľového marketingu zabezpečiť naplnenie tejto zóny podnikateľskými subjektami, ktoré vytvoria nové pracovné miesta a budú vhodne dopĺňať a diverzifikovať miestnu ekonomiku.

- Výstupy:**
- pripravený areál pre priemyselný park a logistické centrum s kompletnými inžinierskymi sieťami
 - rezerva v územnom pláne pre ďalšie nové plochy určené na podnikanie
 - postupná realizácia konkrétnych podnikateľských zámerov na konkrétnych pozemkoch
 - vznik nových pracovných miest

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: externí projektanti, ktorí budú spracovávať územný plán

Zdroje: štrukturálne fondy EÚ, rozpočet mesta

Cieľ B.4.3 Zlepšenie stavebno - technického stavu miestnych komunikácií

Zvýšiť kvalitu a bezpečnosť dopravy v meste pre obyvateľov aj súkromný sektor zlepšením stavebno - technického stavu miestnych komunikácií a neustálym pôsobením na ostatných majiteľov komunikácií zabezpečiť, aby sa realizovali investície, ktorých výsledkom bude plynulá a bezpečná doprava v meste Sobrance. V súlade s ÚPN Košického samosprávneho kraja spolupracovať pri realizácii preložky cesty E – 50.

Výstupy:

- analýza kritických miest
- priority a harmonogram odstraňovania závad
- dohoda o postupe financovania a realizácie s investormi

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: TS Sobrance, Správa a údržba ciest KSK

Zdroje: rozpočet mesta, rozpočet KSK, dotácie z MŽP SR a MDPaT SR, štrukturálne fondy EÚ

C. Cestovný ruch a kúpeľníctvo

Sobrance, blízke Sobranecké kúpele, Tibavská vinohradnícka oblasť, drevené kostolíky, Morské oko a neďaleká vodná nádrž Zemplínska Šírava sú strediskami cestovného ruchu v Košickom samosprávnom kraji a zároveň patria aj k významným destináciám v rámci celého Slovenska. Miera využívania týchto predpokladov pre rozvoj mesta a jeho ekonomický rozmach, prínos k udržaniu existujúcich a vznik nových pracovných miest a bilancia finančných tokov miestnej ekonomiky zodpovedá spôsobu využitia tohto potenciálu subjektami pôsobiacimi v cestovnom ruchu. Úspechy a ekonomický rast priamo závisí od schopnosti jednotlivých podnikateľských subjektov maximalizovať výšku svojich príjmov, plynúcich z aktivít v cestovnom ruchu. Hlavným cieľom je zabezpečiť rastúci príliv turistov do mesta a jeho okolia, dosiahnuť, aby sa niekoľko dní zdržali, minuli väčší obnos peňazí, radi sa vracali a navyše pozitívnymi referenciami napomáhali rozširovať klientelu pre tento región.

Z prieskumu názorov obyvateľov jasne vyplýva, že nevyužívanie a potrebná rekonštrukcia Sobraneckých kúpeľov je vnímaná ako problém nevyužívania prírodného potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu. Pasívna zložka ponuky cestovného ruchu, ktorá v Sobranciach a ich okolí existuje už niekoľko rokov a je otáznou iba to, do akej miery je kompletná alebo či vyžaduje ďalšiu údržbu a rozvoj, za väčší problém sa považuje zložka aktívna, do ktorej patria služby pre turistov, ich šírka a ponuka, koordinácia, spolupráca a návaznosť, kontinuálna príprava ponuky kompletných produktov pre typové cieľové skupiny návštevníkov, no predovšetkým pro - aktívny predaj vytvorených produktov cestovného ruchu. V dnešnej dobe sú prírodné podmienky a potenciál pre rozvoj cestovného ruchu výhodou, ale oveľa dôležitejšie je najmä ich správne využívanie a neustály vývoj produktov. Konkurenčný boj o návštevníkov, ich opakované návštevy, spotrebu miestnych služieb a tradičných výrobkov je v Európe, ale aj všade inde vo svete tvrdý. Regióny a mestá, ktoré sú znevýhodnené svojou odľahlosťou a ťažkou dostupnosťou, ak chcú uspieť v dlhodobom raste návštevnosti a obľúbenosti ako turistická destinácia, musia vedieť v pozitívnom zmysle slova "príjemne šokovať" návštevníka prvotriednym servisom pri poskytovaní služieb, ktoré však musia byť lepšie ako ponúka konkurencia.

Zájmom samosprávy, ale aj podnikateľov v Sobranciach a ich okolí by mali byť kvalitné produkty cestovného ruchu, lebo najmä oni budú mať prospech zo zvýšeného cestovného ruchu. Sobranecké kúpele, majitelia a prevádzkovatelia ubytovacích zariadení, reštaurácií, dopravcovia, cestovné kancelárie, poskytovatelia ďalších turistických služieb, majitelia a prevádzkovatelia atrakcií a pamiatok, ktorí sú bez turistov a ich pravidelných návštev odsúdení na zánik, ale najmä samotné Mesto Sobrance - títo všetci uvedení môžu správnym využitím prírodného potenciálu získať na popularite a aj takýmto spôsobom napomôcť k rozvoju tohto regiónu a znižovaniu regionálnych disparít. Následne aj obyvatelia mesta a okolitých obcí, ktorí možno v cestovnom ruchu nájdu svoje pracovné uplatnenie a všetci ostatní, ktorým prísun peňazí do miestnej ekonomiky a dostupnosť lepších služieb zvýši kvalitu života.

Vo SWOT analýze je uvedených niekoľko silných, ale aj slabých stránok, príležitosti, ale aj číhajúcich ohrození, ktoré je potrebné realizáciou strategického programu vyriešiť. Je však treba naďalej vytvárať aktívne spojenectvá a partnerstvá vyššie spomenutých zainteresovaných organizácií a neustále hľadať, odkiaľ je možné prilákať viac klientov kúpeľov a návštevníkov mesta s jeho okolím, aké služby a infraštruktúra by zvýšila ich spokojnosť a ako im efektívne ponúknuť Sobrance so svojím okolím ako miesto, kam sa budú vďaka príjemným a nezabudnuteľným chvíľam radi vracat'.

Globálny cieľ C: Odvetvie cestovný ruch a kúpeľníctvo sa stanú integrálnou súčasťou miestnej ekonomiky a ich rozvoj bude založený na aktívnej ponuke prírodného potenciálu mesta Sobrance a jeho bližšieho, či vzdialenejšieho okolia, na rozširovaní a skvalitňovaní služieb.

Zámer C.1 Marketing v cestovnom ruchu

Zabezpečiť trvalý nárast počtu turistov a návštevníkov Sobraniec s cieľom presvedčiť ich, že sú v meste vítaní, poskytnúť im dôvody aby v meste a jeho okolí zostávali dlhšie, minuli viac peňazí a radi sa sem vracali.

Cieľ C.1.1 Zlepšenie propagácie mesta (prepojenie s B.1.1)

Zlepšiť spôsob prezentácie mesta definovaním cieľových skupín, priorít, spôsobov prezentácie a propagácie, zaviesť systém spolupráce medzi organizáciami pôsobiacimi v oblasti cestovného ruchu pri realizácii propagácie.

Výstupy:

- vizuálny štýl Sobraniec a grafický dizajn manuál s pravidlami, ktoré budú určovať používanie značky a loga mesta Sobrance
- súbor propagačných materiálov určených pre odvetvia priemyslu a cestovného ruchu
- spoluúčasť podnikateľských subjektov na prezentačných aktivitách (výstavy a veľtrhy)

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: Združenie podnikateľov; zástupcovia podnikateľských subjektov, SACR

Zdroje: rozpočet mesta, sponzorské príspevky, štrukturálne fondy EÚ,

Cieľ C.1.2 Turistická internetová prezentácia mesta

Pretvoriť internetovú stránku mesta, kde by bola zjavnejšia orientácia na návštevníkov a zabezpečiť jej prepojenie na prevádzkovateľov a majiteľov služieb a zariadení cestovného ruchu. Dôraz bude kladený na jednoduchosť, aktuálnosť, ľahkú orientáciu a dostupnosť jazykových mutácií.

- Výstupy:**
- stále aktuálna, užívateľsky príjemná internetová prezentácia mesta v minimálne štyroch jazykových mutáciách (slovenský, anglický, nemecký, ruský)
 - grafický design: stránka bude využívať novú jednotnú prezentačnú tvár mesta, v zmysle grafického manuálu, ktorý je výstupom C.1.1, ktoré je totožné s B.1.1
 - nevyhnutné obsahové časti stránky:
 - a) turistický sprievodca po zaujímavých častiach mesta, vrátane mapy
 - b) integrovaný aktuálny kalendár turisticky zaujímavých akcií
 - c) integrovaný zoznam expozícií v Sobranciach a okolí
 - d) zoznam a kontakty ubytovacích zariadení a zoznam a kontakty poskytovateľov služieb CR – všetko vo forme databázy, prepojenej s mapou
 - e) informácie o dopravnej dostupnosti mesta všetkými druhmi dopravy

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: správca internetovej stránky; Združenie podnikateľov; zástupcovia podnikateľských subjektov;

Zdroje: rozpočet mesta; sponzorské príspevky, štrukturálne fondy EÚ .

Cieľ C.1.3 Sobrance - mesto s otvorenou náručou pre turistov, vnútorný pohľad

Realizácia verejnej diskusie o cestovnom ruchu, jeho prínosoch pre Sobrance, získanie spätnej väzby, reagovať na podnety obyvateľov, dostať do povedomia obyvateľov pozitívny prístup k návštevníkom mesta.

Výstupy: - informačná kampaň

Zodpovednosť: Združenie podnikateľov; zástupcovia podnikateľských subjektov;

Spolupráca: Mesto Sobrance

Zdroje: rozpočet mesta, sponzorské príspevky

Zámer C.2 Vytvorenie nového produktu cestovného ruchu

Vybudovať cyklotrasy, ktoré by spájali v sebe všetky zaujímavosti, ktoré Sobrance a ich okolie záujemcom môžu ponúknuť.

Cieľ C.2.1 Vybudovanie cyklotrasy

Vybudovať cyklotrasu, ktorá spojí Sobrance, Sobranecké kúpele s napojením na ďalšie atrakcie regionálneho a nadregionálneho významu (drevené kostolíky, Morské oko, Zemplínska Šírava, Sninský kameň, hranica s Ukrajinou, hranica s Maďarskom a pod.):

- Výstupy:**
- cyklistická trasa
 - doplnkové služby a predstavenie tradícií turistom v jednotlivých zástavkách cyklistickej trasy
- Zodpovednosť:** Mesto Sobrance
- Spolupráca:** samospráva okolitých obcí, Združenie podnikateľov; zástupcovia podnikateľských subjektov

Cieľ C.2.2 Zapojenie Mesta Sobrance do iných turistických trás a ďalších turistických projektov

Zabezpečiť zapojenie Mesta Sobrance do turistických trás a ďalších turistických projektov.

- Výstupy:**
- zapojenie do projektu „vínna cesta“
 - zapojenie do ďalších turistických trás a projektov
 - doplnkové služby a predstavenie tradícií turistom v jednotlivých zástavkách turistických trás
- Zodpovednosť:** Mesto Sobrance
- Spolupráca:** samospráva okolitých obcí, Združenie podnikateľov; zástupcovia podnikateľských subjektov
- Zdroje:** štrukturálne fondy EÚ; rozpočet mesta, rozpočty okolitých obcí, sponzorské príspevky

Zámer C.3 Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu

Rekonštrukcia a obnova Sobraneckých kúpeľov, ale zároveň aj vybudovanie novej resp. skvalitnenie terajšej infraštruktúry pre cestovný ruch tak, aby boli uspokojené potreby širokej škály návštevníkov a turistov, ktorí sem budú prichádzať za regeneráciou, ale aj pre príležitostných turistov resp. pracovne cestujúcich.

Cieľ C.3.1 Obnova a rekonštrukcia celého areálu Sobraneckých kúpeľov

Obnoviť a zrekonštruovať celý areál Sobraneckých kúpeľov s prípadnou možnosťou využitia geotermálnej energie, vytvoriť nové atrakcie a parky, zrekonštruovať kúpeľné domy a pavilóny, vyčistiť chodníky v kúpeľnom areáli, vytvoriť nové stravovacie zariadenia a pod.

Výstupy:

- zrekonštruovaný kúpeľný areál
- celoročne využívanie kúpeľného areálu nielen pre potreby pacientov, ktorí sa sem prídu zotavovať, ale aj pre potreby Mesta Sobrance, ktoré by tu mohlo organizovať rôzne sympóziá a kongresy, kultúrne predstavenia počas leta a pod.
- celoročný harmonogram akcií v areáli kúpeľov, včasná a intenzívna propagácia akcií v rámci mesta a zároveň aj na internetovej stránke mesta Sobrance

Zodpovednosť:

Mesto Sobrance

Spolupráca:

Združenie podnikateľov; zástupcovia podnikateľských subjektov; organizátori kultúrnych akcií

Zdroje:

štrukturálne fondy EÚ, dotácie z MH SR, rozpočet KSK, rozpočet mesta,

Cieľ C.3.2 Výstavba centrálnej mestskej zóny, rekonštrukcia budovy Základnej umeleckej školy na mestskú galériu

Podľa spracovanej projektovej dokumentácie zrealizovať výstavbu centrálnej mestskej zóny – zóny oddychu pre obyvateľov a návštevníkov mesta Sobrance s dostatočným počtom parkovacích miest, zrealizovať rekonštrukciu budovy Základnej umeleckej školy na mestskú galériu.

Výstupy:

- centrum mesta ako zóna oddychu
- mestská galéria

Zodpovednosť:

Mesto Sobrance

Spolupráca:

zmluvní partneri na základe verejného obstarávania

Zdroje:

štrukturálne fondy EÚ; dotácia zo štátneho rozpočtu SR, rozpočet KSK, rozpočet mesta, sponzorské príspevky

Cieľ C.3.3 Čistenie Sobraniec

Vytvoriť a v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, občianskymi združeniami a neziskovými organizáciami zrealizovať program „Za čisté Sobrance“, do ktorého by sa mali zapojiť všetky vekové a sociálne skupiny. Motivovať deti a študentov k tomu, aby vytvorili „ostrovy znečistenia v meste“, kde budú vyznačené objekty, plochy a miesta, ktoré poškodzujú dojem z mesta, vrátane popisu problémov, prípadne fotografií. Zoznam bude možné zároveň členiť podľa jednotlivých okruhov znečistenia (životné prostredie, vizuálna devastácia, čistota a poriadok, stav komunikácií a chodníkov a pod.). Pre jednotlivé "ostrovy znečistenia v meste" budú na základe výsledkov prieskumu určené priority, spracovaný zoznam odstránenia znečistenia a budú organizované súťaže ako forma motivačných nástrojov na zapojenie vlastníkov nehnuteľností, občanov, no najmä detí do procesu čistenia mesta a „odstraňovania ostrovov znečistenia“. V rámci tohto programu sa uskutoční v jarnom a jesennom období súťaž, ktorá bude mediálne prezentovaná, čím sa odovzdá zodpovednosť za údržbu okolia bydlísk priamo občanom. (Cieľ je spoločný s A.1.2 v rozvoj bývania, ľudské zdroje a kvalita života)

- Výstupy:**
- čisté a upravené priestranstvo pred obytnými domami, rodinnými domami, firmami a ostatnými organizáciami
 - čisté a pravidelne udržiavané verejné priestranstvá a komunikácie
 - balkóny a okná obytných domov plné kvetov
 - zlepšený vzťah občanov k mestu a vlastnému okoliu
 - pravidelná údržba zelených plôch v meste

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: mestského zastupiteľstvo, TS Sobrance, základné a stredné školy

Zdroje: rozpočet mesta, rozpočet TS Sobrance, réžia a propagácia zvýšením rozpočtu TS Sobrance

Cieľ C.3.4 Orientačný systém pre návštevníkov mesta

Na viditeľných miestach inštalovať navigačné prvky pre návštevníkov mesta – informačné a inzertné tabule s mapou mesta (s prípadnou možnosťou umiestnenia reklamy), s vyznačením turisticky zaujímavých objektov, so základnými informáciami o meste a systémom orientácie v meste.

- Výstupy:**
- jednoznačne označené a identifikované vstupy do mesta
 - ľahká orientácia pre turistov v meste, smerové tabule a orientačné mapy Sobraniec a ich okolia s vizuálne zjednoteným dizajnom

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: Združenie podnikateľov, zmluvná reklamná agentúra

Zdroje: rozpočet mesta, sponzorské príspevky

Cieľ C.3.5 Rekonštrukcia Mestského kultúrneho strediska a zriadenie stálej expozície gitarového múzea

Rekonštrukciou budovy Mestského kultúrneho strediska, v ktorom sa koná väčšina kultúrno – spoločenských podujatí sa zlepšia podmienky kultúrno – spoločenského vyžitia obyvateľov a vznikne priestor, ktorý sa bude využívať ako galéria regionálnych umelcov a stála expozícia gitarového múzea, ojedinelého svojho druhu.

Výstupy:

- zrekonštruovaná budova Mestského kultúrneho strediska, nižšia energetická náročnosť
- zriadená galéria regionálnych umelcov
- stála expozícia gitarového múzea

Zodpovednosť: Mesto Sobrance

Spolupráca: Ministerstvo kultúry SR, Odbor kultúry Úradu KSK, Krajský pamiatkový úrad

Zdroje: štrukturálne fondy EÚ, dotácia z MK SR, dotácia z KSK, rozpočet mesta

Zámer C.4 Služby v cestovnom ruchu

Vytvoriť sieť kvalitných, vzájomne prepojených a efektívne koordinovaných služieb a aktivít v cestovnom ruchu.

Cieľ C.4.1 Partnerstvo pre rozvoj cestovného ruchu

V rámci Združenia podnikateľov vytvoriť v Sobranciach funkčné partnerstvo medzi hlavnými aktérmi cestovného ruchu za účelom vzájomnej výmeny informácií a skúseností, zlepšenia komunikácie a koordinácie aktivít, ktorých výsledkom by mala byť zmena Sobraniec a okolia na unikátnu a turisticky vyhľadávanú destináciu v rámci Slovenska.

- Výstupy:**
- identifikácia osôb, organizácií a inštitúcií v Sobranciach s vplyvom na cestovný ruch
 - pravidelná komunikácia medzi hlavnými aktérmi v oblasti CR za účelom monitoringu realizácie strategického plánu v oblasti rozvoja cestovného ruchu a kúpeľníctva
 - pravidelná aktualizácia tých častí strategického programu, ktoré sa dotýkajú cestovného ruchu; koordinácia akcií, vývoj prepojených konkrétnych produktov CR

Zodpovednosť: Združenie podnikateľov; zástupcovia podnikateľských subjektov

Spolupráca: Mesto Sobrance

Zdroje: sponzorské príspevky, príspevok mesta Sobrance na činnosť

Cieľ C.4.2 Rozšírenie a skvalitnenie ubytovacích a reštauračných služieb

V rámci Združenia podnikateľov zastúpeného podnikateľskými subjektami navrhnuť skvalitnenie a rozšírenie siete ubytovacích a reštauračných služieb.

- Výstupy:**
- kvalitné ubytovacie a stravovacie služby pre návštevníkov mesta.

Zodpovednosť: Združenie podnikateľov; zástupcovia podnikateľských subjektov

Spolupráca: Mesto Sobrance

Zdroje: sponzorské príspevky, vlastné zdroje, fondy EÚ

Cieľ C.4.3 Pracovné miesto pre realizáciu PHaSR – rozvoj cestovného ruchu

V rámci organizačnej štruktúry Mestského úradu vytvoriť pracovné miesto pre osobu, ktorá bude zodpovedná za koordináciu aktivít v oblasti cestovného ruchu. Náplňou práce tejto osoby bude zabezpečenie a realizácia úloh PHaSR Mesta Sobrance v oblasti cestovného ruchu a kúpeľníctva, podpora tvorby nových partnerstiev pre cestovný ruch a koordinácia širších vzťahov v oblasti cestovného ruchu. (Cieľ je spoločný s s B.3.1 v oblasti Podnikanie a investície).

- Výstupy:**
- určená osoba, zodpovedná za koordináciu aktivít v oblasti cestovného ruchu v Sobranciach a ich okolí
 - osoba zodpovedná za komunikáciu s partnermi v oblasti cestovného ruchu, zodpovedná za prípravu projektov v oblasti cestovného ruchu financovaných najmä z vonkajších zdrojov
- Zodpovednosť:** Mesto Sobrance
- Spolupráca:** mestské zastupiteľstvo; Združenie podnikateľov; zástupcovia podnikateľských subjektov
- Zdroje:** rozpočet mesta, sponzorské príspevky